

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 F 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl
info@stichtsevecht.nl

Raadsvoorstel (Gewijzigd)

Onderwerp

Opstellen Cultuurhistorische waardenkaart

Begrotingswijziging

Nr. 9

Datum raadsvergadering

28 oktober 2014

Werksessie

14 oktober 2014

Portefeuillehouder

F. Živković-Laurenta

Afdeling

Ontwikkeling

Mail opsteller

valesca.van.den.bergh@stichtsevecht.nl

Agendanummer

Registratie nummer

Z/14/36823-VB/14/04444

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. Eenmalig een krediet van € 35.000,- uit de 'Reserve Monumenten' beschikbaar stellen voor het voorbereiden, het opstellen en het implementeren van een gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart, bestaande uit een bedrag van € 5.000,- voor het lopende kalenderjaar 2014 en € 30.000,- voor het kalenderjaar 2015.
2. De begroting 2014 te wijzigen overeenkomstig bijgevoegde begrotingswijziging (9^e wijziging, met een beschikbaarstelling van € 5.000,- in 2014 en van € 30.000,- in 2015).

Samenvatting

De gemeente Stichtse Vecht is voornemens beleid voor cultureel erfgoed op te stellen. De kaders voor het op te stellen erfgoedbeleid zijn verwoord in de Kadernotitie Cultureel Erfgoed. Op 25 februari 2014 is de Kadernotitie Cultureel Erfgoed door uw raad vastgesteld, waarbij de uitwerking van de visie is overgedragen aan het college van B&W met de opdracht om binnen de vastgestelde kaders nieuw gemeentelijk erfgoedbeleid te ontwikkelen in de vorm van een Beleidsnota Cultureel Erfgoed.

Een belangrijk onderdeel van het nieuwe erfgoedbeleid vormt een cultuurhistorische waardenkaart. Voor het voorbereiden, opstellen en implementeren van een cultuurhistorische waardenkaart is een budget van € 35.000,- benodigd, bestaande uit een bedrag van € 5.000,- voor het lopende kalenderjaar 2014 en € 30.000,- voor het kalenderjaar 2015.

Bijlage

- Kadernotitie Cultureel Erfgoed

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Grondgedachte van de Kadernotitie Cultureel Erfgoed, die op 25 februari 2014 door uw raad is vastgesteld, is dat cultureel erfgoed een belangrijke bouwsteen vormt van de identiteit van de gemeente Stichtse Vecht. De ambitie is om de bestaande identiteit te behouden en om voorwaarden te creëren om die identiteit in de toekomst op een duurzame manier te versterken en te benutten. Met de Kadernotitie Cultureel Erfgoed is de basis gelegd voor een eigentijds en gebiedsgericht erfgoedbeleid, dat als oogmerk heeft om duurzaamheid en onderhoud te stimuleren, en gebruik en exploitatie van erfgoed te faciliteren.

De cultuurhistorische waardenkaart vormt een belangrijk onderdeel van het nieuwe erfgoedbeleid. Een cultuurhistorische waardenkaart biedt een actueel overzicht van cultuurhistorisch waardevolle objecten en structuren die daadwerkelijk nog in het landschap en de dorpen aanwezig zijn. De cultuurhistorische waardenkaart toont eveneens de begrenzingen van gebieden met bijzondere (ensemble)waarden. De cultuurhistorische waardenkaart wordt voorzien van een bondige toelichting. De cultuurhistorische waardenkaart zal onderdeel uitmaken van de Beleidsnota Cultureel Erfgoed, die de komende vier jaar stapsgewijs tot stand wordt gebracht.

Argumenten

Met de inzet van middelen uit de 'Reserve Monumenten' zoals voorgesteld, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het cultureel erfgoedbeleid van de gemeente Stichtse Vecht. Met de cultuurhistorische waardenkaart zal de gemeente Stichtse Vecht beschikken over een beleidsinstrument, dat:

- cultuurhistorische waarden lokaliseert en in beeld brengt, zowel op structuur- als objectniveau. Ook maakt de cultuurhistorische waardenkaart inzichtelijk welke gebieden vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevol zijn;
- aanwezige en te verwachten waarden op het terrein van historische geografie, historische bouwkunst, historische stedenbouw en historisch groen op een overzichtelijke manier samenbrengt, zodat deze waarden op een integrale wijze vertaald kunnen worden in ruimtelijke (beleids)plannen en projecten;
- het efficiënter en effectiever maakt om te voldoen aan de wettelijke verplichting die de gemeente heeft om cultuurhistorie als belang mee te wegen in de ruimtelijke ordening. Door voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen inzichtelijk te hebben met welke cultuurhistorische waarden rekening gehouden dient te worden, bespaart de gemeente Stichtse Vecht (financiële) middelen en tijd;
- als inspiratiebron kan dienen voor ruimtelijke visies, beleidsplannen en projecten;
- aanknopingspunten biedt voor plannen en projecten op andere beleidsterreinen, zoals recreatie en toerisme, educatie, kunst en cultuur;
- als onderlegger dient voor de verdere ontwikkeling van het erfgoedbeleid. De kaart vormt een communicatiemiddel en maakt het mogelijk om op basis van een overzichtelijke presentatie van de aanwezige cultuurhistorische waarden van gedachten te wisselen over kwaliteiten, prioriteiten, kansen en keuzes;
- informatie over aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden inzichtelijk maakt voor burgers en andere belanghebbenden. De cultuurhistorische waardenkaart vult het toetsingskader voor ruimtelijke plannen overeenkomstig de wetgeving aan en draagt bij aan transparantie van belangenafweging en beleidskeuzes;
- cultuurhistorie toegankelijk en begrijpelijk maakt voor een breed publiek. De kaart biedt mogelijkheden om verhalen over historische ontwikkelingen en gebeurtenissen samen te vatten in één beeld;
- de inventarisatie van cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen kan worden gebruikt voor de afweging in het kader van de vergunningverlening.

Met het vrijgeven van de middelen kan uitvoering gegeven worden aan de vastgestelde Kadernotitie Cultureel Erfgoed en kan het onderdeel cultuurhistorische waardenkaart worden vervaardigd, wat van invloed is op de efficiëntie en effectiviteit van het gemeentelijk cultureel erfgoedbeleid en het ruimtelijk beleid.

De cultuurhistorische waardenkaart omvat tevens cultuurhistorisch waardevol groen in Stichtse Vecht. Het gewaardeerde historisch groen zal worden doorvertaald in het bomenbeleidsplan en de bomenverordening, die thans worden opgesteld voor Stichtse Vecht. Concreet betekent dit dat historisch groen wordt opgenomen op de Groene Kaart die de basis vormt voor de vergunningsplicht voor het kappen.

Kanttelingen

Er zal vervolg moeten worden gegeven aan het cultureel erfgoed beleid, nadat de cultuurhistorische waardenkaart is opgesteld. Dit betekent dat invulling moet worden gegeven aan het bijbehorend beleidsinstrumentarium, waarbij keuzes moeten worden gemaakt over de omgang met de geïnventariseerde waardevolle objecten, structuren en gebieden. Gedacht kan worden aan de ontwikkeling van beleidsregels die aangeven in welke gevallen voorafgaand aan een ruimtelijke ingreep of verbouwing, een aanvullend cultuurhistorisch of bouwhistorisch onderzoek verplicht is, en welke diepgang een dergelijk onderzoek moet hebben.

Communicatie

Bij de uitwerking van het gemeentelijk erfgoedbeleid speelt interne en externe communicatie een belangrijke rol. De kaders hiervoor zijn vastgelegd in de Kadernotitie Cultureel Erfgoed. Het proces van het voorbereiden, opstellen en implementeren van de cultuurhistorische waardenkaart wordt intern begeleid door een stuurgroep en projectgroep. De klankbordgroep die in het leven is geroepen om de totstandkoming van de Beleidsnota Cultureel Erfgoed te raadplegen, wordt intensief betrokken bij het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart.

Financiën en risico's

Risico's:

- Indien geen middelen worden vrijgegeven vanuit de 'Reserve Monumenten', dan zal een belangrijk onderdeel van het cultureel erfgoedbeleid van de gemeente Stichtse Vecht, c.q. de cultuurhistorische waardenkaart, niet vervaardigd kunnen worden. Dit heeft onder meer consequenties voor de efficiëntie en effectiviteit van het gemeentelijk cultureel erfgoedbeleid.
- Met het cultureel erfgoedbeleid wordt onder meer ingezet op samenwerking en participatie, om gezamenlijk doelen op het beleidsterrein cultureel erfgoed te bereiken. Samenwerking en participatie dragen een risico met zich mee. De gemeente is afhankelijk van de inzet, bereidwilligheid en draagkracht van andere partijen en burgers. Voor het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart betekent dit concreet, dat een goede samenwerking met de klankbordgroep een vereiste is.
- Indien geen middelen worden vrijgegeven, dan kan geen uitvoering worden gegeven aan de vastgestelde Kadernotitie Cultureel Erfgoed.

Financiën:

Voor het opstellen van het erfgoedbeleid, te beginnen met de cultuurhistorische waardenkaart, kan geld vrij worden gemaakt uit de reserves monumenten. De reserves bedragen in totaal € 126.971,-. (Reserve Gemeentelijk Monumentenbeleid € 37.294,- en Reserve Monumenten € 89.677,-). Deze reserveringen zijn afkomstig uit de voormalige gemeenten Breukelen, Maarssen en Loenen. Met de fusie zijn deze reserveringen overgegaan naar de gemeente Stichtse Vecht.

Aan de raad wordt voorgesteld om een budget van € 35.000,- ter beschikking te stellen vanuit de 'Reserve Monumenten', bestaande uit een bedrag van € 5.000,- voor het lopende kalenderjaar 2014 en € 30.000,- voor het kalenderjaar 2015.

Deze genoemde 'Reserve Monumenten' is gevormd ter financiering van uitgaven, voortvloeiend uit de verordening ter uitvoering van het monumentenbeleid. Het is bedoeld ter financiering van aanvullend gemeentelijk beleid ten aanzien van monumenten boven het Rijksbeleid. Het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart betreft gemeentelijk beleid. De middelen worden op een duurzame wijze ingezet voor de instandhouding van het cultureel erfgoed en past hiermee binnen het label van de 'Reserve Monumenten'.

Wij verwachten de kosten voor het voorbereiden, opstellen en implementeren van de cultuurhistorische waardenkaart met inzet van deze middelen te kunnen dekken.

Vervolg

Met een raadsbesluit wordt de uitvoering van een belangrijk onderdeel van gemeentelijk erfgoedbeleid financieel mogelijk gemaakt. Het voorbereiden, opstellen en implementeren van een cultuurhistorische waardenkaart vormt de eerste stap die gezet wordt om een Beleidsnota Cultureel Erfgoed tot stand te brengen. De kaders waarbinnen het college van burgemeester en wethouders de beleidsnota en daarmee ook de cultuurhistorische waardenkaart dienen uit te werken, zijn vastgelegd in de Kadernotitie Cultureel Erfgoed, die op 25 februari 2014 door uw raad is vastgesteld. Na de vervaardiging zal de cultuurhistorische waardenkaart ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

De globale planning voor het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart is in onderstaande tabel opgenomen. Dit betekent dat de kaart eind 2015 zal worden vastgesteld door de raad.

Processtappen Opstellen cultuurhistorische waardenkaart	Planning
Opstartfase (aanbesteding, opdrachtverstrekking, startgesprek e.d.)	sept. 2014 - nov. 2014
Inventarisatie en waardering historisch groen	dec. 2014 - feb. 2015
Opstellen Cultuurhistorische inventarisatiekaart (incl. participatietraject klankbordgroep)	nov. 2014 - juli 2015
Opstellen Cultuurhistorische waardenkaart (incl. participatietraject klankbordgroep)	juli 2015 - okt. 2015
Goedkeuring college van B&W, vaststelling gemeenteraad	nov. - dec. 2015

16 september 2014
Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris

Burgemeester